

УДК 347.4

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ МОРСЬКОГО ЧАРТЕРУ

Студ. А.Д. Зубрицька, гр. БП-2-16

Студ. Г.Л. Амбруш, гр. БП-1-16

Науковий керівник доц. А.А. Телестакова

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є виявити основні елементи морського чартеру в правовій системі України.

Завданням дослідження є визначення особливостей договору морського чартеру

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, пов'язані з договором морського чартеру.

Предметом дослідження є особливості договору морського чартеру.

Результати дослідження. Теоретичною базою для дослідження даної роботи стали праці таких науковців, як: О. Балобанова, О. Брильова, Н. Терзієва, С. Горчакова, О. В. Дзери, А.А. Телестакової та інших.

Кодекс торговельного мореплавства України не містить повного визначення договору чартеру. Стаття 133 КТМ зазначає договір морського перевезення вантажу як договір, за яким перевізник або фрахтівник зобов'язуються перевезти доручений йому відправником вантаж з порту відправлення у порт призначення і видати його уповноваженій на одержання вантажу особі (одержувачу), а відправник або фрахтувальник зобов'язується сплатити за перевезення встановлену плату (фрахт) [1].

Кодекс торговельного мореплавства України зазначає, що договір фрахтування судна (договір чартеру) і договір морського перевезення вантажу є тотожними поняттями. Договір чартеру є різновидом договору морського перевезення вантажу, що містить умову про надання для перевезення усього судна, його частини або окремих суднових приміщень.

Цей договір чартеру є консенсуальним. Але укладення цього договору не свідчить про прийняття вантажу до перевезення і не дає розпорядитися ним. Слід враховувати, що у випадках, коли чартер суперечить коносаменту, умови, що містяться у чартері, є переважальними. Договір чартеру укладається на один рейс, чи на кілька рейсів, чи на рейс туди і назад. Для відмежування чартеру від інших договорів, що використовуються у практиці торговельного мореплавства, зокрема від договору тайм-чартеру, за яким судно фрахтується на певний час, його називають "рейсовий чартер". Договір морського чартеру має бути укладений у письмовій формі. Реквізити рейсового чартеру закріплені у ст. 136 КТМ України. Зокрема встановлено, що рейсовий чартер повинен містити назви сторін, судна і вантажу, портів відправлення і призначення. Рейсовий чартер підписується фрахтівником і фрахтувальником або повноважними представниками [1].

Відповідно до ч. 2 ст. 133 КТМ України, сторонами договору чартеру є фрахтівник та фрахтувальник. Фрахтівником є особа, що вступила від свого імені у договір фрахтування (чартер) і взяла на себе зобов'язання за встановлену плату здійснювати перевезення вантажу морем у порт призначення з умовою надання для розміщення вантажу судна, його частини чи певних приміщень. Фрахтувальник – особа, яка вступила від свого імені у договір фрахтування і отримала у зв'язку із цим право вимагати, щоб зумовлений у договорі вантаж за встановлену плату був перевезений морем у порт призначення з умовою про надання судна для розміщення вантажу судна, його частини чи певних суднових приміщень. Основним обов'язком фрахтувальника є сплата проїзної плати (фрахту). Загалом розмір фрахту, а також порядок його оплати визначаються за згодою сторін. Ці

окремі аспекти оплати фрахту регулюються законодавчими актами (ст. 170–175 КТМ України).

Висновки. Отже, у договорах чартеру характер і кількість вантажу можуть бути визначені приблизно. Від договору чартеру, у договорі морського перевезення вантажу вид і кількість вантажу, що перевозиться, завжди вказується точно. Час, що відводиться на здійснення вантажних операцій, встановлюється у чартері кількістю вантажу, що повинен бути завантажений і відвантажений за проміжок часу, або певною кількістю днів, які даються для виконання вантажно-розвантажувальних робіт. У чартері може бути також визначений розмір плати за затримку судна протягом зумовленого у договорі періоду часу. Сторони можуть домовитись і про те, що відправнику і одержувачу належить винагорода за закінчення вантажних робіт до спливу стадійного часу [2].

Ключові слова: договір, договір морського чартеру, зобов'язання, договір перевезення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс торговельного мореплавства України: Закон України від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. №№ 47, 48, 49, 50, 51, 52. Ст. 349
2. Проформа Дженкон / Коммерческая работа на речном транспорте при заграничных перевозках : справ. пособ. Информ. сб. № 30. – М., 1994.
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356
4. Телестакова А.А. Правове регулювання відносин з надання послуг / навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 160 с.